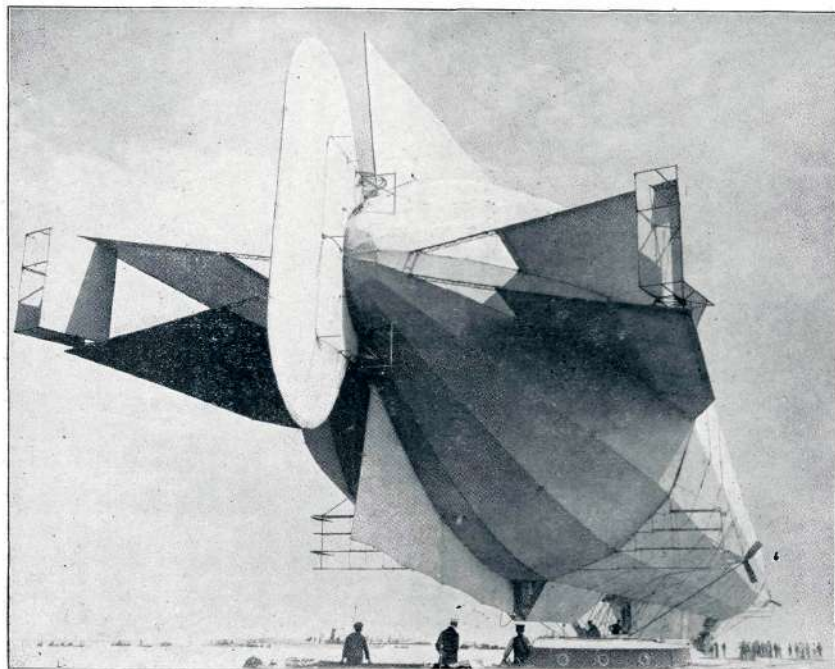

6. Mikula je v neki bilini prišel, obenem z Volgo, ki ima tu novgorodsko otečestvo „Ruslajevič“, v dotiko s pristinim novgorodskim junakom Sadkom.

Dasiravno spada Mikula Seljaninovič k najstarejšim junakom ruskega eposa, je vendar bilina v obliki, kot je prišla do nas, primeroma dosti mlada. Nekoliko moremo določiti starost po izrazu „srebrni groši“, za katere je Mikula kupoval sol. V začetku XV. stoletja so se namreč v Novgorodu pričeli rabiti tuji denarji, „artigi“, „lobki“ in litevski „groši“. Torej bilina o Mikulu v sedanji obliki ni starejša od XV. stoletja.

ZEPPELINOV ZRAKOPLOV PRED ZADNJIM VZLETOM

Kako naj si razložimo postavo junaka Mikule Seljaninoviča?

Po Müllerju je on posebljenje poljedelstva, ki se odlikuje ne z množino, ampak s kakovostjo sile. Svetogor, posebljenje divjega, nestalnega, kočujočega življenja mora propasti, ko nastopi na zemlji poljedelstvo. Bilina o Mikuli Seljaninoviču bi torej simbolično izražala izpremembo, ki je nastala na zemlji, ko je človeštvo opustilo kočujoče življenje ter se poprijelo poljedelstva. Mikula bi bil torej prvotno nekako bog poljedelstva.

Na nekem drugem mestu pa misli Müller, da je bil Mikula prvotno posebljenje nebeškega ognja, groma in bliska, ki reže oblake, kakor soha reže zemljo in razganja hudourne oblake, posebljene v Svetogoru. Njegova kobila pa, katere ni mogoče do-

gnati, bi predstavljala gromonosni oblak. Ime Mikula je vzeto od svetega Nikolaja, pod katerim svetnikom se je skrivalo staroslovansko božanstvo groma in bliska. V tem oziru je ruski Mikula Seljaninovič podoben nemškemu bogu groma „Toru“, ki je bil tudi pokrovitelj poljedelstva.

Porfirjev misli, da se pod postavo Mikule Seljaninoviča skriva tip kristjana-oratarja, podoben bajeslovnemu češkemu kmetu Premislju. Njegova strašna sila, njegova družba s Svetogorjem in mnoge druge črte kažejo, da je njegov tip, kakor tudi tip Svetogora, nastal pod vplivom postave kakšnega orjaškega

bitja, ki je bilo morda posebljenje zemlje ali boga, pokrovitelja zemljedelstva. Na to kaže zlasti tudi vrečica, v kateri se nahaja teža zemlje in ki ne more biti nič drugega, kakor simbol zemlje. Toda on sam že ne predstavlja več zemlje kot take, ampak idejo stalnega, zemljedelškega življenja.

Veselovskij misli, da prihaja ime Mikula od Nikolaja, toda ne od svetega Nikolaja, ampak od Nikolaja, nasprotnika Aleksandra Velikega pri olimpijskih igrah. Vrečica s težo zemlje bi po njem odgovarjala gordijskemu vozlu, katerega je presekala Aleksander in katerega je zavezal Gordias, tudi rodni oratar. Dalje so morale po njem na bilino o Mikuli Seljaninoviču vplivati zahodnoevropske legende o carju oratarju. On primerja bilino o Mikuli Seljaninoviču in o Volgi

Svetoslavjeviču z zahodnoevropsko povestjo „potovanje Karla Velikega v Jeruzalem in v Carigrad“ in misli, da se pod Mikulo skriva bizantinski car Hugo.

Volgá Svetoslavič ali Volh Vseslavič.

O tem junaku imamo samo eno dolgo bilino, ki je sestavljena iz dveh popolnoma različnih delov: 1. njegovo rojstvo in mladost in 2. njegov pohod v Indijo. Poleg tega najdemo Volgo Svetoslaviča še v nekaterih drugih bilinah kot postransko osebo. Po tekstu Markova nam pripoveduje ta bilina o Volgi Svetoslaviču sledeče:

Svetoslavju je rodila njegova žena v Černigovu moško dete, mladega Volha Svetoslavjeviča.

Ko se rodil je, je kakor grom zagrmel. Spregovoril je Volga besede te: